

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2013/2004(INL)

14.1.2014

ATZINUMS

Sniegusi Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejai

ar ieteikumiem Komisijai par vardarbības pret sievietēm apkarošanu
(2013/2004(INL))

Atzinumu sagatavoja: *Roberta Angelilli*

(Iniciatīva – Reglamenta 42. pants)

PA_NonLeg_art42

IEROSINĀJUMI

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka saskaņā ar LES 3. panta 2. punktu Savienībai saviem pilsoņiem jāpiedāvā brīvības, drošības un tiesiskuma telpa, kurai nav iekšējo robežu un kurā ir nodrošināta personu brīva pārvietošanās, kā arī veikti atbilstoši pasākumi, cita starpā attiecībā uz preventīvām darbībām un cīņu pret noziedzību;
2. uzsver, ka saskaņā ar LES 2. pantu Savienība ir balstīta uz vērtībām, kas paredz respektēt cilvēka cieņu, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības sabiedrībā, kurā cita starpā valda līdztiesība starp sievietēm un vīriešiem, kā arī tautu labklājība (LES 3. panta 1. punkts);
3. norāda, ka „vardarbība pret sievietēm” ir termins, ko lieto attiecībā uz vardarbības aktiem, kuru mērķis ir sievietes un kuru galvenais iemesls ir upura dzimums; vardarbības akti pret sievietēm ir daudz un dažādi, un tie cita starpā var ietvert vardarbību pret tuviniekiem, izvarošanu, tostarp izvarošanu laulībā, vardarbību pūra dēļ, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, apliešanu ar skābi, piespiedu laulības, seksuālu vardarbību, piespiedu prostitūciju un pornogrāfiju, sieviešu tirdzniecību un piespiedu pašnāvību; uzskata, ka vardarbība pret sievietēm ir nopietns cilvēktiesību pārkāpums un tāpēc to nekad nevar attaisnot ar reliģiju, kultūru un tradīcijām;
4. atgādina, ka Lisabonas līguma tiesiskais regulējums piedāvā jaunas iespējas uzlabot sadarbību krimināltiesību politikas jomā ES līmenī, ļaujot iestādēm un dalībvalstīm sadarboties uz drošiem pamatiem, radot kopēju ES juridisko kultūru cīņā pret visu veidu vardarbību pret sievietēm un sieviešu diskrimināciju, ievērojot valstu juridiskās sistēmas un tradīcijas, bet neaizstājot tās;
5. izsaka nožēlu, ka Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu (Stambulas konvencija) ir ratificējušas tikai trīs Eiropas Savienības dalībvalstis; aicina dalībvalstis nekavējoties ratificēt Stambulas konvenciju un Komisiju uzsākt ES pievienošanās procedūru;
6. atgādina, ka trīs nedalāmi mērķi vardarbības pret sievietēm apkarošanā ir novēršana, upuru aizsardzība un atbalsts upuriem un noziedznieku kriminālvajāšana;
7. mudina dalībvalstis ieviest un attiecīgi īstenot valsts tiesību aktus, kuros par noziegumu tiek uzskatīta jebkāda veida vardarbība pret sievietēm, un aicina Komisiju pieņemt tiesību aktu, kas pamatots uz LESD 84. pantu un atbalstītu dalībvalstu darbības noziedzīgu nodarījumu novēršanas jomā; uzsver — lai apkarotu un izskaustu jebkāda veida vardarbību pret sievietēm, ir vajadzīga visaptveroša un daudznozaru Eiropas stratēģija (tostarp sabiedriski, politiski un juridiski pasākumi), kā 2010. gadā paredzēts rīcības plānā, ar kuru īsteno Stokholmas programmu ar mērķi konkrēti un efektīvi aizsargāt sieviešu integritāti, vienlīdzību (LES 2. pants) un labklājību (LES 3. panta 1. punkts) brīvības, drošības un tiesiskuma telpā; uzskata, ka šādā stratēģijā īpaša uzmanība būtu jāpievērš neaizsargātajām iedzīvotāju grupām, piemēram, vecāka

gadagājuma iedzīvotājiem, personām ar invaliditāti, imigrantiem un LGBT, un tajā būtu arī jāparedz pasākumi vardarbību piedzīvojušo bērnu aizsardzībai un šie bērni jāatzīst par noziegumu upuriem;

8. atgādina — lai gan Eiropas multikulturālā vide ir bagātināšanās avots, piederība kādai kultūrai nekādā gadījumā nevar būt attaisnojums vardarbībai; pauž īpašas bažas par diskrimināciju un vardarbību pret sievietēm saistībā ar to piederību kādai minoritātei, jo īpaši pret etnisko minoritāšu sievietēm, sievietēm ar invaliditāti, lesbietēm, biseksuālām sievietēm, transpersonām vai interseksuālām sievietēm, sievietēm, kas pieder kādai reliģiskai minoritātei un jaunām vai vecām sievietēm, kas ir neaizsargātas sava vecuma dēļ; prasa Komisijai, EĀDD un dalībvalstīm, rīkojoties šajā jomā, ņemt vērā vairākkārtējo diskrimināciju;
9. atgādina, ka vardarbība pret sievietēm notiek ne tikai Eiropā; stingri nosoda pastāvīgo seksuālās vardarbības pret sievietēm izmantošanu kā kara ieroci un prasa Komisijai un dalībvalstīm sadarbības un attīstības programmās cīnīties pret vardarbību pret sievietēm; uzsver, ka jāpieliek lielākas pūles, lai nodrošinātu starptautisko tiesību aktu ievērošanu, piekļuvi atbilstoši veselības aprūpei un psiholoģiskajai palīdzībai sievietēm un meitenēm, kas tikušas ļaunprātīgi izmantotas konfliktos, un upuru aizsardzību;
10. uzskata, ka šajās sarunās galvenā uzmanība jāpievērš reproduktīvās veselības politikai;
11. aicina Padomi vardarbību pret sievietēm noteikt par īpaši smagu noziegumu saskaņā ar LESD 83. panta 1. punktu, pamatojoties uz īpašu nepieciešamību apkarot tādus noziegumus kopīgi, ar mērķi pieņemt noteikumu minimumu attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanu ar nosacījumu, ka attiecīgajos Savienības materiālo krimināltiesību noteikumu priekšlikumos pilnībā jāievēro subsidiaritātes un proporcionalitātes principi; mudina dalībvalstis sodīt personas, kas ir atbildīgas par vardarbīgu izturēšanos pret sievietēm;
12. mudina dalībvalstis izveidot savus iekšējos pasākumus, lai palīdzētu bērniem, kuri ir cietuši no vardarbības, kas saistīta ar dzimumu, ņemot vērā to, ka uzvedības, emocionālā un fiziskā ietekme, kādu šādas vardarbības veids var atstāt uz bērniem, kuri pret savu gribu var būt tās liecinieki, var būt liela un ilgstoša, ja tā netiek risināta;
13. uzsver nepieciešamību risināt dzimumu diskriminācijas problēmu multiplās diskriminācijas kontekstā, lai nodrošinātu naidu kurinošu izteikumu un naida noziegumu pret sievietēm izmeklēšanu, sieviešu nogalināšanu dzimuma dēļ atzītu par feminicīdu, pieņemtu krimināltiesību aktus, kas aizliedz jebkādu naida kurināšanu, tostarp uz dzimti un dzimumu balstītu, un garantētu pret sievietēm vērstu naida noziegumu upuru tiesības;
14. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka tiem upuriem, kuru uzturēšanās statuss ir atkarīgs no dzīvesbiedra vai partnera, kā noteikts starptautiskajās tiesībās, tiek piešķirta patstāvīga uzturēšanās atļauja;
15. mudina dalībvalstis transponēt Direktīvas 2012/29/ES, 2011/99/ES, 2011/92/ES, 2011/36/ES un aicina Komisiju cieši uzraudzīt to piemērošanu;

16. aicina dalībvalstis laikus sniegt vardarbības upuriem atbilstošu informāciju par aizsardzību, palīdzību un spēkā esošajiem tiesiskajiem pasākumiem, tostarp par noteikumiem un vadlīnijām, kuru mērķis ir bērnu aizsardzība, lai iedrošinātu sievietes sniegt liecības, pārvarēt vientulību un izrauties no vainas un baiļu apziņas apburtā loka; uzskata, ka labāka sadarbība starp policijas, tiesu un citām valsts iestādēm un pilsonisko sabiedrību attiecībā uz vardarbību, kas saistīta ar dzimumu, ir būtiska, lai iedrošinātu sievietes iesniegt sūdzības un liecināt par vardarbību;
17. uzskata — lai efektīvi apkarotu vardarbību pret sievietēm, jāmaina sabiedrības attieksme pret sievietēm un meitenēm, jo sievietēm pārāk bieži ir pakārtota loma un vardarbība pret viņām pārāk bieži tiek pieļauta vai attaisnota; šajā kontekstā uzsver, ka izglītības sistēmai var būt galvenā nozīme pārmaiņu veicināšanā sieviešu un vīriešu sociāli kulturālajā uzvedībā, lai novērstu aizspriedumus, paražas, tradīcijas un jebkādu citu praksi, kas balstīta uz diskrimināciju vai stereotipa modeļiem attiecībā uz sieviešu un vīriešu lomu;
18. aicina dalībvalstis informēt sabiedrību, uzsverot vīriešu un zēnu atbildību un lielo nozīmi vardarbības pret sievietēm novēršanā; šajā saistībā uzskata, ka ir būtiski veicināt un atbalstīt informēšanas politiku un kampaņas, jo īpaši attiecībā uz vīriešiem un zēniem;
19. aicina dalībvalstis ar Komisijas atbalstu apmainīties ar paraugpraksi saistībā ar valstu stratēģijām, to īstenošanai piešķirtajiem resursiem, partnerattiecībām, konkrētiem projektiem, informācijas kampaņām attiecībā uz cietušajiem un kvalificētiem darbiniekiem un sasniegtajiem rezultātiem;
20. uzsver, ka ir būtiski vākt detalizētus datus, kas ir kvalitatīvi un kvantitatīvi salīdzināmi un tiek regulāri atjaunināti, lai saprastu reālo stāvokli saistībā ar vardarbību pret sievietēm, tās sekas, un attiecīgi izstrādāt efektīvu politiku, stratēģijas un pasākumus;
21. atzinīgi vērtē programmu „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam, kuras viens no mērķiem ir veicināt vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm un cīnīties pret visu veidu vardarbību pret bērniem, sievietēm un citām riska grupām, kā arī aizsargāt šādas vardarbības upurus.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	9.1.2014
Galīgais balsojums	+: 47 -: 2 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Salvatore Caronna, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Baroness Sarah Ludford, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alexander Alvaro, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Stanimir Ilchev, Ulrike Lunacek, Hubert Pirker, Zuzana Roithová, Joanna Senyszyn, Marie-Christine Vergiat
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Leonardo Domenici, Christian Engström, Enrique Guerrero Salom, Nadja Hirsch, Olle Ludvigsson